

ສອນໂດຍ:
ພຣະອາຈາຣຍ໌ ທອງລອນ ສຸວັນນະສານ

ເບີໂທລະສັບ: 020 96859665

ຈຸດປະສົງຂອງການຮຽນ-ການສອນ

- ຄວາມໝາຍຂອງການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌
- ວິທີການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ໃນກາລປັຈຈຸບັນ

ບົດທີ 12 ການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ໃນກາລປັຈຈຸບັນ

1. ການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌

ການແຈກສັພທ໌ໃນອາຂະຍາຕ ໝາຍເຖິງການນຳເອົາອາຂະຍາຕ 8 ໝວດມາແຈກເພື່ອທີ່ຈະໄດ້ກິຣິຍາສັພທ໌ທີ່ສົມບູນແລ້ວຈຶ່ງນຳເອົາສັພທ໌ທີ່ແຈກໄປປະກອບເຂົ້າໃນການສ້າງປະໂຫຍກເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມໝາຍໃນຕົວມັນເອງ.

2. ໂຄງສ້າງການແຈກອາຂະຍາຕໃນແຕ່ລະໝວດ

2.1 ວັດຕມານາ ແປວ່າ ຢູ່, ຍ່ອມ, ຈະ ທີ່ສະແດງເຖິງເຫດກາລໃນປະຈຸບັນທີ່ເປັນ 2 ຝ່າຍ

ປຣັສສະບິທ			ອັຕຕະໂນບິທ		
ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ	ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ
ປ.	ຕິ	ອັນຕິ	ປ.	ເຕ	ອັນເຕ
ມ.	ສິ	ຖ	ມ.	ເສ	້ວເຫ
ອຸ.	ມິ	ມ	ອຸ.	ເອ	້ມເຫ

2.2 ປັນຈະມິ ແປວ່າ ຈົ່ງ, ເຖິດ, ຂໍຈົ່ງ ທີ່ສະແດງເຖິງເຫດກາລໃນປະຈຸບັນທີ່ເປັນ 2 ຝ່າຍ

ປຣັສສະບິທ			ອັຕຕະໂນບິທ		
ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ	ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ
ປ.	ຕຸ	ອັນຕຸ	ປ.	ຕໍ	ອັນຕໍ
ມ.	ຫິ	ຖ	ມ.	ັສສຸ	້ວໂຫ
ອຸ.	ມິ	ມ	ອຸ.	ເອ	ອາ ັມຫເສ

2.3 ສັຕຕະມິ ແປວ່າ ຄວນ, ເພິ່ງ ທີ່ສະແດງເຖິງເຫດກາລໃນປະຈຸບັນທີ່ເປັນ 2 ຝ່າຍ

ປຣັສສະບິທ			ອັຕຕະໂນບິທ		
ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ	ວິພັດ	ເອກະ ວະຈະນະ	ພະຫຸ ວະຈະນະ
ປ.	ເອຍຍ	ເອຍຍູ	ປ.	ເອຖ	ເອຣິ
ມ.	ເອ ັຍຍາສິ	ເອ ັຍຍາຖ	ມ.	ເອໂຖ	ເອ ັຍຍັວໂຫ
ອຸ.	ເອ ັຍຍາມິ	ເອ ັຍຍາມ	ອຸ.	ເອ ັຍຍໍ	ເອ ັຍຍາມເຫ

3. ຄຳສັບທີ່ໃຊ້ໃນການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌

ຄຳສັບ	ຄຳແປ
ຕັສສ	ໄປ
ຈຣ	ທ່ຽວໄປ
ທາວ	ແລ່ນ
ປັພພຊ	ບວດ
ກໂຣ	ເຮັດ
ອາຈັກຂ	ບອກ
ອາມສ	ຈັບຕ້ອງ
ກເຖ	ກ່າວ
ກສ	ໄຖ
ຂມ	ອິດທິນ

4. ວິທີ ການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌

4.1 ວິທີການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ ໝວດ ວັຕຕະມານາ

ວິກັຕຕິ ໝວດວັຕຕມານາ ຝ່າຍປຣັສສະບິທ

☞

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ຕິ	ອັນຕິ
ມ.	ສິ	ຖ
ອຸ.	ມິ	ມ

□

໑. ລກ ລາຕຸ, (ໄດ້) ລົງ ອ ປັຈຈັຍ ເປັນ ລກ ໂດຍວິກັຕຕິ ໝວດວັຕຕມານາ ຝ່າຍ ປຣັສສະບິທ ນີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	<u>ລກ</u> + ຕິ = ລກຕິ	<u>ລກ</u> + ອນຸຕິ = ລກນຸຕິ
ນ	<u>ລກ</u> + <u>ສິ</u> = ລກ <u>ສິ</u>	<u>ລກ</u> + ຖ = ລກຖ
ອຸ	ລກ + ມິ = ລກ <u>າມິ</u>	ລກ + ມ = ລກ <u>າມ</u>

4.1 ວິທີການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ ໝວດ ວັດຕະມານາ (ຕໍ່)

ວິກັຕຕິ ໝວດວັດຕະມານາ ຝ່າຍອັຕຕໄນບິທ

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ເຕ	ອັນເຕ
ມ.	ເສ	້ວເຫ
ອຸ.	ເອ	້ມເຫ

໑. ລກຸ ລາຕຸ (ໄດ້) ລົງ ອ ປັຈຈັຍ ເປັນ ລກ ເປັນຕົວຢ່າງ: ລກ+ອ+ອິ+ຍ: ລກິຍ ໂດຍວິກັຕຕິ ໝວດວັດຕະມານາ ຝ່າຍ ອັຕຕໄນບິທ ນີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	ລກິຍ + ເຕ = ລກິຍເຕ	ລກິຍ + ອນຸເຕ = ລກິຍນຸເຕ
ມ	ລກິຍ + ເສ = ລກິຍເສ	ລກິຍ + ວຸເຫ = ລກິຍວຸເຫ
ອຸ	ລກິຍ + ເອ = ລກິຍເຍ	ລກິຍ + ນຸເຫ = ລກິຍນຸເຫ

4.2 ວິທີການແຈກຖືຮິຍາອາຂຍາຕ໌ ໝວດ ປັນຈະມີ

ວິກັຕຕິ ໝວດປັລຈມີ ຝ່າຍປຣັສສະບິທ

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ຕຸ	ອັນຕຸ
ມ.	ຫິ	ຖ
ອຸ.	ມີ	ມ

໑. ຄສຸຂ ຣາຕຸ (ໄປ) ຕົ້ນ ໑ ປັຈຈັຍ ເປັນ ຄສຸຂ ໂດຍວິກັຕຕິ ໝວດປັລຈມີ ຝ່າຍ ປຣັສສະບິທ ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	ຄສຸຂ + ຕຸ = ຄສຸຂຕຸ	ຄສຸຂ + ອນຸຕຸ = ຄສຸຂນຸຕຸ
ນ	ຄສຸຂ + ຫິ = ຄສຸຂຫິ	ຄສຸຂ + ຖ = ຄສຸຂຖ
ອຸ	ຄສຸຂ + ມີ = ຄສຸຂມີ	ຄສຸຂ + ມ = ຄສຸຂມ

ວິກັຕຕິ ໝວດປັລຈມີ ຝ່າຍອັຕຕໄນບິທ

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ຕ໌	ອັນຕ໌
ມ.	ັສສຸ	ັວໂຫ
ອຸ.	ເອ	ອາ ັມຫເສ

໑. ຄສຸຂ ຣາຕຸ (ໄປ) ຕົ້ນ ໑ ປັຈຈັຍ ເປັນ ຄສຸຂ ເປັນຕົວຢ່າງ: ຄສຸຂ+ອ+ອີ+ຍ: ຄສຸຂີຍ ໂດຍວິກັຕຕິ ໝວດປັລຈມີ ຝ່າຍ ປຣັສສະບິທ ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

□

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	ຄສຸຂີຍ + ຕ໌ = ຄສຸຂີຍຕ໌	ຄສຸຂີຍ + ອນຸຕ໌ = ຄສຸຂີຍນຸຕ໌
ນ	ຄສຸຂີຍ + ສຸສຸ = ຄສຸຂີຍສຸສຸ	ຄສຸຂີຍ + ວຸໂຫ = ຄສຸຂີຍວຸໂຫ
ອຸ	ຄສຸຂີຍ + ເອ = ຄສຸຂີຍເອ	ຄສຸຂີຍ + ອາມຫເສ = ຄສຸຂີຍາມຫເສ

□

4.3 ວິທີການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ ໝວດ ສັຕຕມີ

ວິກັຕຕິ ໝວດສັຕຕມີ ຝ່າຍປຣັສສະບິທ

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ເອ ັຍຍ	ເອຍຍຸ່
ມ.	ເອ ັຍຍາສີ	ເອ ັຍຍາຖ
ອຸ.	ເອ ັຍຍາມີ	ເອ ັຍຍາມ

໑. ປູຊ ສາຕຸ (ບູຊາ) ໃສ່ລົງ ເຕ ປັຈຈັຍ ເປັນ ປູຊ ແຈກດ້ວຍວິກັຕຕິ ໝວດສັຕຕມີ ຝ່າຍປຣັສສະບິທ ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	ປູຊ ອຍ + ອຍຍ = ປູຊ ອຍຍ, ປູຊ	ປູຊ ອຍ + ອຍຍຸ່ = ປູຊ ອຍຍຸ່
ນ	ປູຊ ອຍ + ອຍຍາສີ = ປູຊ ອຍຍາສີ	ປູຊ ອຍ + ອຍຍາຖ = ປູຊ ອຍຍາຖ
ອຸ	ປູຊ ອຍ + ອຍຍາມີ = ປູຊ ອຍຍາມີ	ປູຊ ອຍ + ອຍຍາມ = ປູຊ ອຍຍາມ

ວິກັຕຕິ ໝວດສັຕຕມີ ຝ່າຍອັຕຕໄນບິທ

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ.	ເອຖ	ເອຣັ
ມ.	ເອໂຖ	ເອ ັຍຍັວໂຫ
ອຸ.	ເອ ັຍຍໍ	ເອ ັຍຍາມເຫ

໑. ປູຊ ສາຕຸ (ບູຊາ) ໃສ່ລົງ ອ ປັຈຈັຍ ເປັນ ປູຊ ເປັນຕົວຢ່າງ: ປູຊ+ອ+ອີ+ຍ: ປູຊິຍ ໂດຍວິກັຕຕິ ໝວດສັຕຕມີ ຝ່າຍອັຕຕໄນບິທ ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນະ	ພຫຸວຈນະ
ປ	ປູຊິຍ + ເອຖ = ປູຊິເຍຖ	ປູຊິຍ + ເອຣັ = ປູຊິເຍຣັ
ນ	ປູຊິຍ + ເອໂຖ = ປູຊິເຍໂຖ	ປູຊິຍ + ເອຍຍັວໂຫ = ປູຊິເຍຍັວໂຫ
ອຸ	ປູຊິຍ + ເອຍຍໍ = ປູຊິເຍຍຍໍ	ປູຊິຍ + ເອຍຍາມເຫ = ປູຊິເຍຍາມເຫ

ຈົບບົດທີ 12 ການແຈກກິຣິຍາອາຂຍາຕ໌ໃນກາລປ໌ຈຸບັນ

